

LAINSÄÄDÄNTÖHANKE PINTA-ALA- JA ELÄINPERUSTEISIA TUKIA KOSKEVAKSI RAHOITUSKAUDEN 2021-2027 LAINSÄÄDÄNNÖKSI

Asettaminen

Maa- ja metsätalousministeriön ruokaosasto on tänään asettanut lainsäädäntöhankkeen, jonka tarkoituksena on valmistella pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskeva tarpeellinen lainsäädäntö Euroopan unionin rahoituskautta 2021—2027 koskevan ohjelman toimeenpanemiseksi.

Aikataulu

9.3.2020-31.12.2022

Tausta

Euroopan unionin lainsäädännössä pinta-ala- ja eläinperusteisista tuista ja niiden toimeenpanosta säädetään muun muassa yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1307/2013, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1305/2013 ja yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 458/2008 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1306/2013.

Kansallisesti pinta-ala- ja eläinperusteisiin tuista ja niiden toimeenpanosta säädetään maatalouden tukien toimeenpanosta annetussa laissa (192/2013), Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetussa laissa (193/2013), eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetussa laissa (1360/2014) ja maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetussa laissa (1559/2001). Osan viimeksi mainitun lain nojalla myönnettävien tukien oikeusperustana on Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen 142 artikla.

Euroopan unionin maatalouspolitiikkaa ja pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia rahoituskaudella 2021—2027 koskevat komission antamat asetusluonnokset ovat seuraavat:

1. COM(2018) 392 final: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta (*YMP:n strategiasuunnitelma-asetus*).

2. COM(2018) 393 final: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta (*horisontaaliasetus*)

3. tietyt artiklat seuraavasta asetusehdotuksesta: COM(2018) 394 final: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä annetun asetuksen (EU) N:o 115/2012, maustettujen viinituotteiden määritelmästä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta annetun asetuksen (EU) N:o 251/2014, syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 228/2013 sekä Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavien erityistoimenpiteiden vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 229/2013 muuttamisesta (*markkinajärjestelyasetus*)

Näiden neuvoston ja parlamentin asetusten sisältö on vielä avoin Euroopan unionin lainsäädäntöprosessin keskeneräisyyden vuoksi. On todennäköistä, että parlamentti tulee esittämään valmistelun edetessä komission asetusehdotuksiin muutoksia. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten nojalla annetaan myöhemmin myös komission asetuksia. Euroopan unionin lainsäädännön uudistaminen tulee edellyttämään muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Valtioneuvosto antaa komissiolle ehdotuksen Suomen CAP-strategiasuunnitelmaksi, jossa tehdään kansalliset linjaukset tulevalle rahoituskaudelle ja, jonka sisältö komission edellyttävät muutoksen mukaan lukien, asettavat kansalliselle lainsäädännölle reunaehdot. Euroopan vihreän kehityksen ohjelman (Green Deal) saattaa vaikuttaa CAP -strategiasuunnitelman valmisteluun ja tulevan rahoituskauden Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan sisältöön.

Lainsäädäntöhankkeeseen sisältyvien tukimuotojen rahoituksesta päätetään CAP-strategiasuunnitelman valmistelun yhteydessä. Lainsäädäntöhankkeeseen vaikuttavat ratkaisut tulevista rahoituslähteistä ja rahoituksen määrästä.

Nykytiedon mukaan pinta-ala- ja eläinperusteisten tukien ja niiden toimeenpanoon aiheutuu osin merkittäviä muutoksia. Kansallisen lainsäädännön tarpeen ja laajuuden arvioidaan osin merkittävästi lisääntyvän muun muassa siitä johtuen, että horisontaaliasetuksen säännöksistä seuraa tarve säätää kansallisesti muun muassa valvonnasta ja seuraamuksista.

Tavoite

Tavoitteena on uudistaa pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia ja niiden toimeenpanoa koskeva kansallinen lainsäädäntö siten, että tulevan rahoituskauden tukijärjestelmä on nykyistä yksinkertaisempi ja vastaa uudessa Euroopan unionin lainsäädännössä asetettuja ehtoja CAP-strategiasuunnitelman kansalliselle toimeenpanolle.

Tehtävä

Kansalliseen pinta-ala- ja eläinperusteisiä tukia koskevaan lainsäädäntöön tehdään tulevan rahoituskauden 2021–2017 Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon edellyttämät muutokset siltä osin kuin Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpano edellyttää kansallista sääntelyä.

Valmistelun aikana selvitetään tukioikeusjärjestelmästä luopumisen reunaehdot ja tehdään tarvittavat lainsäädäntömuutosehdotukset tukioikeusjärjestelmän lakkauttamiselle Euroopan unionin tulevaa rahoituskautta 2021–2017 koskevan lainsäädännön tullessa jäsenvaltioissa sovellettavaksi (valtioneuvoston alustava linjaus muun muassa valtioneuvoston kirjelmässä eduskunnalla U 73/2018 vp).

Tulevan kansallisen lainsäädännön rakenne selviää hankkeen kuluessa samoin kuin se, onko tarkoituksenmukaista kumota voimassa olevat lait ja korvata ne uudella vai tehdä tarvittavat muutokset voimassa oleviin lakeihin. Tarkoituksenmukaista on kuitenkin, että maataloustukirahastosta ja maaseudun kehittämisrahastosta rahoitettavien tukimuotojen osalta säädetään jatkossakin erillisissä laeissa Ahvenanmaan itsehallintolain säännöksistä johtuen.

Nykyisin voimassa olevien ja edellä mainittujen lakien nojalla annetut valtioneuvoston ja ministeriön asetukset tulee myös uudistaa.

Esityksen valmistelu ja tarkempi sisältö perustuvat maa- ja metsätalousministeriön asettamien CAP 2021–2027 työryhmien ehdotuksiin sekä valtioneuvoston komissiolle tekemään ehdotukseen Suomen CAP-strategiasuunnitelmaksi.

Organisointi

Hanke toteutetaan virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä.

Vastuu hallituksen esityksen valmistelusta jakautuu seuraavasti: Päävalmistelija on lainsäädäntöneuvos Katri Valjakka ruokaosaston oikeudellisesta yksiköstä. Neuvotteleva virkamies Suvu Ruuska osallistuu hallituksen esityksen valmisteluun erityisesti suoria tukia koskevan osion ja tarpeen mukaan myös maaseuturahastosta osarahoitettavien viljelijätukien osalta. Substanssi-vastuuhenkilöinä valmisteluun osallistuvat ruokaosaston maatalousyksiköstä neuvotteleva virkamies Mirja Kiviranta (horisontaaliset kysymykset), erityisasiantuntija Pirjo Kuusela (perustulotuki), neuvotteleva virkamies Pia Lehmusvuori (ehdollisuus, ekojärjestelmä, nuorten viljelijöiden tuki), erityisasiantuntija Antero Nikander (valvonta, luonnonhaittakorvaus, eläinten hyvinvointikorvaus, ympäristökorvaus), erityisasiantuntija Auli Nurmi (tuotantosidonnainen tuki), neuvotteleva virkamies Sini Wallenius (ympäristökorvaukset, luonnonmukaisen tuotannon korvaus, ei-tuotannollisten investointien korvaus), neuvotteleva virkamies Juha Palonen (suorien tukien kokonaisuus), neuvotteleva virkamies Martti Patjas (tukien yhteensovitus, vaikutusarvionnit) ja maaseudun kehittämisyksiköstä erityisasiantuntija Eeva Loikkanen (eläinten hyvinvointikorvaus, horisontaaliset kysymykset), neuvotteleva virkamies Tiina Malm (eläinten hyvinvointikorvaus; neuvontajärjestelmä), erityisasiantuntija Eero Pehkonen (luonnonhaittakorvaus, ympäristökorvauksen geenivaratuet) ja ylitarkastaja Anna Schulman (ympäristökorvaus; luonnonmukaisen tuotannon korvaus; ei-tuotannollisten investointien korvaus). Asiakokonaisuuteen liittyvien asetusten valmistelusta vastaa työjärjestyksen mukaisesti ruokaosaston

Asettamis päätös

9.3.2020
 VN/5422/2020
 MMM023:00/2020

maatalousyksikkö (neuvontajärjestelmää lukuun ottamatta). Ruokaosaston suunnitteluyksiköstä hankkeeseen osallistuu erityisasiantuntija Marjatta Koskinen. Lisäksi valmisteluun voi osallistua muita ruokaosaston virkamiehiä.

Ruokavirastosta osallistuvat omalta osaltaan lainsäädäntöhankkeen valmisteluun vastuuhenkilöinä lakimies Jaana Koivukoski, lakimies Marika Punkari ja lakimies Susanna Ylikantola. Lisäksi Ruokaviraston asiantuntijat avustavat ja osallistuvat tarpeen mukaan hankkeen valmisteluun.

Hankkeen aikana huomioidaan Ahvenanmaan maakunnan itsehallintoon liittyvät kysymykset sekä lainsäädäntövallan jakautuminen valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan välillä tiettyjen pinta-ala- ja eläinperusteisten tukien osalta. Ahvenanmaan maakunnan hallituksen edustajia kuullaan valmistelun aikana tarpeen mukaan.

Horisontaaliset kysymykset yhteensovitetään muiden CAP –lainsäädäntöhankkeiden kanssa.

Hankkeen aikana kuullaan aiheen kannalta keskeisiä ministeriöitä, virastoja ja sidosryhmiä.

Hankkeen tarkempi aikataulusuunnitelma tehdään Euroopan unionin lainsäädännön antamisen aikataulun selvityä.

Kustannukset ja rahoitus

Hanke toteutetaan virkatyönä.

Osastopäällikkö Minna-Mari Kaila

Hallitusneuvos Tanja Viljanen

TIEDOKSI

Kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio

Ruokaosasto

Ruokavirasto

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av dokument
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case:

VN/5422/2020
MMM; Lainsäädäntöhanke pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskevaksi rahoituskauden 2021-2027 lainsäädännöksi

Asiakirja / Dokument / Document:

VN/5422/2020-MMM-1
Asettamispäätös: Lainsäädäntöhanke pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskevaksi rahoituskauden 2021-2027 lainsäädännö

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures:

Allekirjoittaja Undertecknare Signed by	Allekirjoituspäivämäärä Datum för underskrift Date of signature	Varmenteen myöntäjä Certifikatutfärdare Certificate issued by
Viljanen Tanja 91214362S	2020-03-09T12:21:35	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Organisational Certificates - G3\ OK
Kaila Minna-Mari 91214021S	2020-03-09T14:13:21	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Organisational Certificates - G3\ OK

Sähköinen varmennetieto / Elektronisk certifikatuppgift / Electronic certificate information:

150943646faf16e8c9d8345e6a29fe98